
AVİM MİSAFİR ARAŞTIRMACISI DR. ONUR URAZ'IN AİHM PERİNÇEK KARARI VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONUSU MAKALESİ YAYINLANDI

21.04.2025

Av. Burak TEKİN'in ve Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Kamu Hukuku dalında öğretim üyesi ve AVİM Misafir Araştırmacısı Dr. Onur URAZ'ın kaleme aldığı Perinçek Kararı Sonrası Dönemde Soykırım İnkârı Yasaları ve İfade Özgürlüğü Dengesine Yaklaşımlar" başlıklı makale, Türkiye Barolar Birliği Dergisinin 177nci sayısında yayınlanmıştır.

Söz konusu çalışma, iki temel eksen çerçevesinde şekillendirilmiştir. İlk ekseninde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) ifade özgürlüğüne ilişkin içtihatlarında ayrı bir yeri olan ve dönüm noktası kabul edilen İsviçre-Perinçek Davası kararı sonrasında, uluslararası insan hakları hukukunda ifade özgürlüğü ile soykırım inkârını (bazı durumlarda soykırım iddialarına karşı çıkılması, bazı durumlarda ise hukuken ispatlanmış soykırım vakalarının yok sayılması) yasaklayan düzenlemeler arasındaki hassas denge mercek altına alınmıştır. Bu kapsamda, özellikle Bosna-Hersek ve Ruandada uygulamaya konulan inkâr yasaları ve bu yasalara ilişkin yargı kararları incelenmiş; ulusal ve uluslararası düzeydeki mahkeme kararları doğrultusunda bir değerlendirme yapılmıştır. Ayrıca AİHM'in maddi olgu ile değer yargısı arasında kurduğu ayırımdan kaynaklanan ikiliğin, soykırım inkârı niteliği taşıdığı iddia edilen ifadelerin hukuki olarak sınıflandırılmasında ne derece elverişli olduğu incelenmiştir.

İkinci ekseninde, nefret söylemi ve ayrımcılık içeren ifadelerin mevcut hukuk sistemleri çerçevesinde hâlihazırda nefret suçu kapsamında cezalandırılabildiği göz önünde bulundurularak, soykırım inkârının nefret suçundan bağımsız bir suç tipi olarak tanımlanmasının ne ölçüde lüzumlu olduğu sorgulanmıştır.

Çalışmanın sonucunda ise, nefret unsuru taşımayan ve tarihsel olaylara ilişkin hukuki değerlendirme sayılabilecek açıklamaların ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi ve hukuken korunması gerektiği; bu tür ifadeler için ayrı bir ceza normu oluşturulmasının hukuken gerekli olmayacağı görüşü savunulmaktadır.

[Bu değerli çalışmanın tamamına ulaşmak için tıklayınız](#)